

دور و نزدیک

شبکه حقانی

در فهرست گروه‌های تروریستی

■ آسوشیتدپرس:رییس‌جمهوری آمریکا قانون تازه‌ای برای افزودن شبکه حقانی پاکستان به فهرست گروه‌های تروریستی امضا کرد. این قانون که روز جمعه به امضای باراک اوباما رسیده، به وزیر خارجه آمریکا یک ماه فرصت می‌دهد تا با تهیه گزارشی موقعیت شبکه حقانی را مشخص کند. شبکه حقانی که در دو سوی مرز پاکستان و افغانستان فعالیت می‌کند بارها متهم شده که به منافع آمریکا در افغانستان حمله کرده است.

نماینده کرد پارلمان ترکیه ربوده شد

■ ایسنا:یک منبع امنیتی نیز اعلام کرد که اعضای پ.ک.ک «حسین آیگون»،نماینده‌استان «تنجیلی»، واقع در جنوب‌شرقی ترکیه و نماینده حزب جمهوری مردم، یکی از بزرگ‌ترین احزاب مخالف در پارلمان ترکیه را ربودند. «مصطفی تالسکسن»،استاندار استان تنجیلی نیز به نقل از شاهدان عینی گفت: ربایندگان، خودرو آیگون را متوقف کردند و او را ربوده و به مکانی ناشناس بردند. از سوی دیگر حزب کارگران کردستان ترکیه (پ.ک.ک) از کشته شدن ۱۸ سرباز ترکیه در درگیری ارتش این کشور با نیروهای مسلح این حزب خبر داد.

«ارتش چریکی» ونزوئلا برای مقابله با آمریکا

■ خبرگزاری فرانسه: یک قانونگذار مخالف دولت ونزوئلا اعلام کرد، کاراکس در حال آموزش یک ارتش چریکی به منظور مقابله با حمله احتمالی آمریکا به این کشور است. تعداد نیروهای این ارتش تا سال ۲۰۱۳ احتمالاً به یک‌میلیون نفر می‌رسد. ماریا کورینا ماچادو گفت: این طرح به عنوان طرح «سودکر» که ظاهراً با مشارکت کوبا به عنوان همپیمان نزدیک ونزوئلا تهیه شده، جنبه‌های لجستیکی، حقوقی و دیگر جنبه‌های لازم برای تبدیل یک ارتش حرفه‌ای به یک ارتش چریکی را پوشش می‌دهد.

درخواست پیونگ‌یانگ از سازمان ملل

■ ایسنا: کره‌شمالی از سازمان ملل تقاضا کرد تا طرح توطئه تروریستی از سوی آمریکا و کره‌جنوبی با هدف بی‌اعتبار کردن پیونگ‌یانگ از طریق منفجر ساختن مجسمه‌های بنیانگذار این کشور را محکوم کند. اواسط ژوئیه فردی با نام جون یونگ‌چول، به شرح طرح خود برای از بین بردن مجسمه‌های متعلق به بنیانگذار کره‌شمالی از طریق یک بمب کنترل از راه دور پرداخت. او گفت: ماموران آمریکایی و کره‌جنوبی به او پول داده‌اند تا در شهری در نزدیکی مرز، یک مجسمه متعلق به کیم ایل سونگ را منفجر کند.

۱۰۰ ناظر بین‌المللی سوریه را ترک کردند

■ ایسنا: یک منبع آگاه در هیات ناظران بین‌المللی در سوریه اعلام کرد که گسروه اول ناظران بین‌المللی روز دوشنبه سوریه را ترک کردند. گروه اول ناظران بین‌المللی شامل صد نفر هستند. این منبع اعلام کرد: تعداد کل ناظرانی که قرار است طی روزهای آینده خاک این کشور را ترک کنند هنوز مشخص نیست اما تعداد کمی از ناظران غیرنظامی در سوریه باقی خواهند ماند.

در این روز

۱۴ آگوست ۱۹۰۹

زمین‌لرزه ژاپن

■ زمین‌لرزه ژاپن در تاریخ ۱۴ آگوست ۱۹۰۹ میلادی، برابر با ۲۳ مرداد ۱۲۸۸، ساعت ۶:۳۱ به زمان یوتی‌سی در ژاپن رخ داد. ژرفای این زلزله پنج کیلومتر بود. بزرگی آن ۶٫۷ در مقیاس ریشتر اعلام شده. زمین‌لرزه به وقت محلی در روز شنبه، ساعت ۱۵ روی داده و منطقه زمانی آن یوتی‌سی +۹ بوده‌است.سازمان زمین‌شناسی آمریکا نیز جای این زمین‌لرزه را در مختصات ۱۳۶/۳ شرق ۳۵/۴ شمالی و بزرگی آن را برابر با ۶/۹ در مقیاس ریشتر اعلام کرده‌است. ژرفای گزارش‌شده از سوی این سازمان ۳۳ کیلومتر است. تعداد زخمیان این زمین‌لرزه ۷۸۴ نفر برآورد شد. آخرین زمین‌لرزه‌ای که در ژاپن رخ داد، ۸۸ در مقیاس ریشتر بود و تلفات اندکی بر جای گذاشت.

شرق: با انتخاب پل رایان به‌عنوان معاونت ریاست‌جمهوری از سوی رقیب جمهوری خواه باراک اوباما، لحن دو اردوگاه رقیب در انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا علیه یکدیگر تندتر شده است. روز گذشته باراک اوباما و نامزد حزب دموکرات در انتخابات ریاست‌جمهوری ماه نوامبر با سخنان شددیداللحنی به انتقاد از برنامه اقتصادی و مالیاتی ارایه‌شده توسط پل رایان، معاون رقیب جمهوری‌خواه خود پرداخت. او ضمن «یدئولوژیک» خواندن رایان گفت: آنها تلاش می‌کنند تا این کالای شکننده خود را به ما بفروشند. اما این کار فایده‌ای ندارد. طرح آنها نه کسری بودجه را کم می‌کند، نه اشتغال ایجاد می‌کند، نه سطح زندگی طبقه متوسط را بالا می‌برد و نه اقتصاد ما را رو به جلو خواهد برد. اوباما طرح بودجه معاون رقیب خود را تهدیدی برای افراد سالمند و فقیر می‌داند. اما میت رامنی، نامزد جمهوری‌خواهان از باراک اوباما خواست به‌جای خنجر زدن از پشت، وارد مبارزهای رو در رو شود. او گفت: «آقای رییس‌جمهور، به جای اتهامات واهی، بگذارید راجع به مشکلات واقعی

که آمریکا با آن مواجه است صحبت کنیم. مردم در دوره سختی به سر می‌برند. آنها می‌خواهند بدانند آیا آمریکا به دوران گذشته خود بازخواهد گشت؟ بله البته اگر رهبری جدیدی داشته باشد.» اما در فضای انتقاداتی که باراک اوباما برای رایان ایجاد کرده بود، او به همراه میت رامنی برای اولین بار در کنار رقیب اوباما در یک سخنرانی تبلیغاتی شرکت کرد. رایان که در ایالت مادری خود، ویسکانسین در میان جمعیتی ۱۰ هزار نفری سخن می‌گفت، شروع سخنرانی خود را کاملاً احساسی آغاز کرد. او برای هواداران بوسه فرستاد و گفت: نیمی از شما اقوام من هستید. ما در

آسوشیتدپرس: باراک اوباما اعلام کرد به درخواست همسرش اوازخانی در میان دوستان و هواداران خود را متوقف کرده است. هنگامی که هزاران نفر از هوادانش در یک تجمع بزرگ انتخاباتی در ولایت کولرادو از او خواستند اواز بخواند، اوباما به آنها پاسخ داد پیش از من قول گرفت دیگر برای دیگران اواز نخوانم.

شرق: رهبر انقلاب کوبا، بی‌هیاهو ۸۶ ساله شد. چهار سال است که فیدل کاسترو، یازننشسته است. پس از نیم قرن رهبری انقلابی که سرمشق بسیاری از کشورهای دیگر شد، پس از دهها بار ترور ناکام از سوی دشمنانش، پس از بارها سخنرانی‌های چند ساعته در وصف انقلاب، سپس از مرگ بسیاری از همزمانش؛ سالی که فیدل گذراند را شاید بتوان غریب‌ترین سال زندگی‌اش نام گذاشت. کمتر از همیشه در انتظار عمومی ظاهر شد. برادرش که به جای او رهبری کوبا را بر عهده گرفته بود، بیشترین اصلاحات را انجام داد. خواهر ۸۸ ساله‌اش در گذشت و کتاب «چریک زمان» را چاپ کرد؛ کتابی هزار صفحه‌ای که روایت او از خاطراتش بود.

روز گذشته اما کاستروی پیر، جشن تولد ۸۶سالگی خود را به دور از هیاهو برگزار کرد؛ جشن تولدی بدون آنکه برنامه‌ای رسمی برای برگزاری آن ترتیب داده شود. هر چند خبرگزاری ایسنا گزارش داده که جوانان کوبایی در سالروز رهبر پیشین انقلاب، یاد «نه‌گوئالس» یکی از پنج جاسوس سررویس مخفی کوبا را که در آمریکا زندانی است، گرمای داشتند اما این هم چیزی نبود که کسی از زادروز فیدل انتظار داشته باشد. چند ماه است که فیدل کاسترو کمتر در انتظار عمومی ظاهر شده است. آخرین حضور او در میان مردم، مربوط به ماه مارس سال‌جاری در جریان دیدار با پاپ بندیکت شانزدهم، رهبر کاتولیک‌های جهان بود. او یک‌بار دیگر نیز برای عرضه کتاب خاطراتش پس از چندین ماه در انتظار عمومی ظاهر شده بود. شاید آخرین باری که یاد فیدل قدیمی زنده شد در همین مراسم رونمایی بود. او در این جلسه گفت وظیفه هر کوبایی است که تا آخرین لحظه برای کوبا، کره زمین و انسانیت بجنگد. روزنامه حزب کمونیست، گرانما، نیز درباره این جلسه نوشت که رویداد معرفی کتاب در مرکز



ضدحمله «باراک» علیه «رایان»

یک ایالتیم و من به این موضوع افتخار می‌کنم. رایان از شهر خود و مردمانش گفت و افزود: در رگ‌های من خون مردمان ویسکانسین جاری است. سخنرانی نخستین معاون رامنی کاملاً تاثیرگذار بود گرچه بعد از این جملات تاثیرگذار، رایان به توضیح سیاست‌های اقتصادی جمهوری‌خواهان پرداخت. تور مبارزات هر دو نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری آمریکا با برگزاری این انتخابات در شانزدهم آبان‌ماه به پایان خواهد رسید.

انتخاب پل رایان به معاونت میت رامنی، این پیام را به رای‌دهندگان آمریکایی می‌دهد که مسایل اقتصادی در راس برنامه‌های نامزد جمهوری‌خواه است؛

جهان



عکس: Getty Images

اما این انتخاب، همزمان دردسرهایی را نیز متوجه ستاد انتخاباتی رامنی خواهد کرد. «رایان» در سال ۲۰۰۲، به تأمین بودجه برای مداخله نظامی آمریکا در عراق رای مثبت داد. او در سال ۲۰۰۳ از طرح افزایش یارانه دولتی به داروهای تحت پوشش بیمه سالمندان پشتیبانی کرد. این طرح، اگرچه تصویب شد، اما به دلیل اینکه بر کسری بودجه دولت می‌افزود، مورد انتقاد بسیاری قرار گرفت. او پس از انتخاب مجدد جورج بوش، تلاش بسیاری کرد که صنعت بیمه در آمریکا را به طور کامل خصوصی کند که موفق نشد. این نماینده مجلس در سال ۲۰۰۸ نیز

به طرح کمک مالی برای نجات اقتصادی «جنرال موتورز» و «کرایسلر» رای مثبت داد؛ طرحی که به تظاهرات‌های خیابانی موسوم به جنبش چای (Tea Party) انجامید. این جنبش، بعدها پل رایان را نیز به خود جذب کرد. رایان در سال‌جاری (۲۰۱۲) ژنرال‌های ارتش آمریکا را به ارایه توضیحات غیرواقعی برای تصویب بودجه مورد نظر پنتاگون متهم کرد؛ اتهامی که ناچار شد به خاطر آن، شخصاً با ژنرال مارتین دمیسسی (رییس ستاد مشترک ارتش) تماس بگیرد و پوزش بخواهد.

نامزد جمهوری‌خواهان آمریکا، روز شنبه و در میان سفر تبلیغاتی‌اش به ایالت ویرجینیا، پل رایان، رییس کمیسیون بودجه مجلس نمایندگان این کشور را به عنوان معاون خود معرفی کرد. میت رامنی می‌توانست افرادی چون «راب پورتن» یا «تیم پالنتی» که از نظر فکری بسیار به او نزدیک هستند را به معاونت خود برگزیند. از سوی دیگر، گزینه‌ای چون «مارکو روبیو» که می‌توانست رای لاتین‌تباران را به همراه بیاورد هم مطرح بود. اما میت رامنی با انتخاب پل رایان، ترجیح داد روی نقطه ضعف دولت اوباما دست بگذارد. در واقع، گزینش رییس کمیسیون بودجه مجلس به نامزدی معاونت ریاست‌جمهوری، این پیام را به مردم آمریکا داد که ستاد انتخاباتی رامنی بر پایه برنامه‌های اقتصادی استوار است. از سوی دیگر، پل رایان ۴۲ساله است و چهارده‌اش حتی از سنش هم جوان‌تر نشان می‌دهد. او سخنوری چیره‌دست است و این توانمندی‌اش را در سخنرانی دیروز خود نیز به خوبی نشان داد. از این نظر، رایان به خوبی می‌تواند نقش مکمل رامنی را بازی کند؛ به‌ویژه آنکه رامنی از نظر سخنوری هرگز به پای اوباما نمی‌رسد.

بابا رامدیو، بازداشت شد



بی‌بی‌سی: پلیس هند از دستگیری بابا رامدیو، با فعالان برجسته در زمینه مبارزه با فساد مالی در این کشور خبر داد. رامدیو در حالی دستگیر شد که رهبری یک راهپیمایی بزرگ ضد فساد را در بیرون ساختمان پارلمان در دهلی بر عهده داشت. مقامات هند گفته‌اند که او مجوز برگزاری راهپیمایی را نداشته است.

دیدار با رییس‌جمهور



آسوشیتدپرس: آنک سان سوچی، برای اولین بار پس از عضویت در پارلمان میانمار، با حضور وزیر راه‌آهن با تین‌سین، رییس‌جمهور این کشور دیدار و گفت‌وگو کرد. پس از آزادی سوچی از حبس خانگی در سال ۲۰۱۰، این سومین دیدار رسمی سوچی با تین‌سین است.

دفاع از برکناری فرماندهان نظامی مصر

شرق: رییس‌جمهوری مصر در توضیح دلایل تغییر دو مقام عالی‌رتبه نظامی این کشور گفته است که تصمیم در راستای «مصلحت ملت» مصر بوده است. محمد مرسی روز یکشنبه دستور بازنشستگی حسین طنطاوی، وزیر دفاع و معاون او سامی عنان را که رییس ستاد ارتش مصر نیز است، صادر کرده بود. رییس‌جمهوری مصر پس از این «شوک» خبری با دفاع از تصمیم خود گفت: تصمیمات اخیر در بازنشسته کردن مقامات نظامی و لغو متمم قانون اساسی به هیچ‌وجه علیه سازمان‌های نظامی یا شخص خاصی نیست بلکه این امر برای مدین جان تازه‌ای در کالبد نیروهای مسلح مصر انجام شده تا ارتش و نیروهای مسلح مصر هرچه بهتر بتوانند به دفاع از مرزها بپردازند. به گزارش «الجزیره» او در این سخنان با استناد به آیت قرآن در نقش نیروهای مسلح مصر در سنوات اخیر تجلیل کرد اما در عین حال تأکید کرد که ارتش باید به وظیفه اصلی خود یعنی دفاع از وطن و مرزهای مصر بپردازد. رییس‌جمهوری مصر در ادامه تأکید کرد که او فرمانده کل نیروهای مسلح مصر است و وعده داد تا امنیت کامل را به مصر، به‌ویژه منطقه سینا بازگرداند. مرسی با اشاره به عملیات اخیر ارتش در منطقه سینا گفت: عملیات کنونی در سینا از سال ۱۹۷۳ تاکنون بی‌سابقه بوده و این عملیات تحت فرماندهی مستقیم من انجام می‌شودو تاکنون تعداد زیادی از خیانتکاران به ملت مصر در این خصوص دستگیر شده‌اند.

این در حالی است که برخی از منابع شورای عالی نظامی مصر اعلام کردند که تصمیمات اتخاذشده از سوی مرسی با مشورت شورای عالی نظامی مصر بوده و رییس‌جمهوری مصر ابتدا وزرات دفاع را به سامی عنان پیشنهاد داده اما او به دلایل شخصی از پذیرش این سمت سر باز زده است. این منابع همچنین اعلام کردند تصمیمات اتخاذشده از سوی مرسی مورد تأیید و حمایت اعضای شورای عالی نظامی مصر است که عالی‌ترین نهاد نظامیان وزیر دفاع مصر بود.

قاب روز



عکس یادگاری در سالروز استقلال هند.

عکس: Getty Images

دیدگاه

واریختگی اجتماعی و تلاطم ساخت سیاسی



اردشیر زارعی‌قنواتی

■ دوران گذار مصر بعد از سرنگونی «حسنی مبارک» رییس‌جمهوری مخلوع این کشور همواره در وضعیت یک تنش دوسویه در «بهاد مدنی» و «بهاد قدرت» بوده است. از آنجا که سیر تحولات این کشور در مسیر یک «شبه‌انقلاب» سیاسی – اجتماعی و تغییرات ساختاری رقم خورده است، جداسازی مکانیکی این دو مولفه از همدیگر و تحلیل مجرد از اوضاع هر کدام از آن درست نبوده و تاثیرگذاری ارگانیکی آنان بر هم غیرقابل انکار است. این دوقطبی سیاسی – اجتماعی با توجه به عدم مرزبندی‌های از قبل تعریف‌شده و شفاف، در یک حالت سیال و ژلانیتی قرار داشته و در درون هر کدام در پیوند با دیگری یک موقعیت دوگانه «جایی» و «سلبی» نیز وجود دارد. چنین شرایطی به لحاظ اینکه خارج از ساخت متعارف «پیشینی» و همچنین عدم قاعده‌مندی دوران گذار «پسینی» انجام می‌گیرد، هرگز طبق اصول ذهنی و عینی تعیین‌شده قابل تعریف نبوده و این زمان آستان حوادثی است که محاصل آن ارتباط با «توازن نیرو» در بین بازیگران سیاسی و کنشگران اجتماعی خواهد بود. آنچه هم‌اینک در مصر می‌گذرد ناشی از همین وضعیت پارادوکسیکال خواهد بود و از یک طرف نهاد مدنی در رسیدن به تکامل اجتماعی، قوام‌یافتگی و نهادینگی در سپهر عمومی، اتحاد عمل خرده‌جنبش‌های اجتماعی، گذار دموکراتیک از جامعه سنتی به جامعه مدرن و تثبیت حقوق شهروندی در مقابل نقض حقوقی سات حاکم شکست‌ها و پیروزی‌های نسبی را باید تجربه کند. از طرف دیگر نهاد قدرت در طول یک خط متقاطع باید به طور همزمان رابطه شکل‌نیافته فعلی با نهاد مدنی و همچنین سیر کسب سهم برتر در ساخت بی‌ثبات کنونی حاکم بر کشور را حداقل در دو نهاد ریاست‌جمهوری و شورای نظامیان بازتعریف کرده و به ثبات سیاسی دست یابد.

عمرکدر «محمد مرسی» رییس‌جمهوری این کشور که وابسته به گروه «خوان‌المسلمین» است در طول دوران ریاست‌جمهوری کوتاه خود به نوعی تلفیقی از تمام این دوسویه‌های سیاسی – اجتماعی بوده است. وی در روز یکشنبه ۱۲ آگوست ۲۰۱۲ حکم به بازنشستگی فیلد مارشال، «حسین طنطاوی» وزیر دفاع و رییس شورای نظامی به‌همراه ژنرال «سامی عنان» رییس ستاد مشترک ارتش داد و ژنرال «خلیل السیسی» را به عنوان وزیر دفاع جدید برگزید. این اقدام مرسی در شرایطی انجام می‌گیرد که طنطاوی چند هفته پیش توسط رییس‌جمهوری به عنوان وزیر دفاع برگزیده شده بود و اعلان بازنشستگی وی نشان می‌دهد که موضوع فراتر از یک جابه‌جایی متعارف و معمول بوده است. همچنین برکناری این دو مقام ارشد نظامی در شرایطی اتفاق افتاده است که هم‌اینک بحران بین گروه‌های سلفی و ارتش مصر در «صحرای سینا» به لوج خود رسیده و ثبات درونی و رابطه بیرونی این کشور با اسرائیل را به شدت متشنج کرده است. در حکم تازه آقای مرسی همچنین متمم قانون اساسی که در ژوئن ۲۰۱۲ توسط شورای نظامی و گروهی از نمایندگان تصویب شده و بسیاری از اختیارات ریاست‌جمهوری را به نفع شورای نظامیان سلب کرده بود، لغو شده‌است.

ادامه در صفحه ۷

ادامه‌از صفحه اول

قدرت‌نمایی مردمی «مرسی»

در شبهه‌جزیره سینا از دیدار قبایل بدوی سکونت داشته‌اند که به «بدو سینا» مشهورند. این افراد عمدتاً فقیر و چادرنشین هستند و معیشت سختی دارند. این افراد گاهگاهی از این اقدامات انجام داده‌اند و انتظار دارند که سهمی از منافع توریستی در سینا داشته باشند. ولی اخیراً این افراد سازماندهی شده و تحت عنوان لشکر اسلام با تفکری شبیه القاعده مورد استفاده قرار گرفته‌اند. میان است که وی را قادر می‌سازد تصمیمات منظمی بر بخورد و وی از عقبه تشکیلاتی و نیز مشاوران صاحب‌نظر، برخوردار است که وی را قادر می‌سازد تصمیمات منظمی بر بخرد. و سرع و دجلان و احمد شفیق به میان آمد که اخیراً در دویی با یکدیگر ملاقات کرده‌اند. اقدام سریع مرسی نشان داد که وی از عقبه تشکیلاتی و نیز مشاوران صاحب‌نظر، برخوردار است که وی را قادر می‌سازد تصمیمات منظمی بر بخرد. و سرع و دجلان و احمد شفیق به میان آمد که اخیراً در دویی با یکدیگر ملاقات کرده‌اند. اقدام سریع مرسی نشان داد که وی از عقبه تشکیلاتی و نیز مشاوران صاحب‌نظر، برخوردار است که وی را قادر می‌سازد تصمیمات منظمی بر بخرد. و سرع و دجلان و احمد شفیق به میان آمد که اخیراً در دویی با یکدیگر ملاقات کرده‌اند. اقدام سریع مرسی نشان داد که وی از عقبه تشکیلاتی و نیز مشاوران صاحب‌نظر، برخوردار است. وی با استفاده قانونی از اختیارات ریاست‌جمهوری این تصمیم را گرفت و ی اکنون رییس‌جمهور رسمی مصر است و براساس قانون اساسی موجود که هنوز تغییر نیافته، دارای اختیارات فراوانی است. اختیاراتی که قانون اساسی قدیم آن را به رسمیت شناخته و نظامیان تلاش کردند تا با بلیفه مکمل قانون اساسی در شب انتخابات ریاست‌جمهوری از قدرت آن کاسته و اختیارات خود را افزایش دهند. وقتی طنطاوی پست وزارت دفاع را در کابینه جدید پذیرفت، عملاً قدرت او در حد یک وزیر کاهش یافت. با اشتباهات اخیر برخی نظامیان در شبه‌جزیره سینا، این فرصت برای مرسی پدید آمد تا با مانور اخیر سر و سامانی به وضع موجود دهد که با استقبال شدید مردم مواجه شد. اقدام مرسی در صحنه بین‌المللی هم برای مصر ستاورد داشت، زیرا برای نخستین بار هوایمهای نظامی مصری بر فراز سینا پرواز کرده و دست به عملیات نظامی علیه تروریست‌ها زدند و اسرائیل هم در عمل انجام‌شده قرار گرفت و اعتراضی به این اقدام نکرد. اقدام حساب‌شده و سریع مرسی بر قدرت و اقتدار او در میان مردم افزود و آمریکاییان را هم وادار کرد تن به این تغییرات دهند و عملاً در موضع انفعالی قرار گیرند.

● پژوهشگر تاریخ و کارشناس مسایل خاورمیانه